

סיכום בדיקות מלוניס - סתיו 1991 - נסיון חמלח רמת נגב 1491/90

רמי גולן - רכז איכות - מו"פ נגב ערבה
יואל דה מלאך, שבתאי כהן - תחנת נסויים רמת נגב

תקציר

דוח זה הינו נספח איכות לנסיון המלחה שנערך בתחנת הנסיונות ברמת נגב בסתיו המוקדם: קטיף ספט' - אוקט' 1991. מטרת הנסיון היתה לבחון השפעת השקיה במים המליחים של רמת נגב על גידול, יבול ואיכות מלוניס מזנים שונים.

חומרים ושיטות

נבחנו 4 זני מלוניס: ערבה, גליה, C-8 ונגב, במבחן מסודר ב-4 חזרות. במקביל היתה תצפית של זנים אחרים. הטיפולים היו: 1. ביקורת - השקיה במי מוביל. 2. המלחה - השקיה במי הבאר המקומית. ציון האיכות חושב לתכונות: מוצקים 40%, התמוטטות חיצונית 30% והתמוטטות פנימית 30%. מכל חלקה נדגמו כל פעם 4 מלוניס אשר מהם נדגם פרי לבדיקות כימיות.

מסקנות ודיון

ככלל נראה שטיפול המלח השפיע לטובה ושיפר את איכות המלוניס. התכונה שנראה שהושפעה באופן הדרמטי ביותר על ידי טיפול ההמלחה הינה ההתמוטטות החיצונית (טבלה 1). טיפול המלח גרם לירידה של כ-50% אחוז ברמת ההתמוטטות החיצונית בזנים: ערבה, גליה, C-8.

בזן נגב היתה ההשפעה קטנה יחסית ואולי ניתן להגדיר זן זה כ"אדיש למלח" בהקשר לתכונה זו.

רבות ההשערות סביב תופעת ההתמוטטות החיצונית. יתכן וממצאים אלו נותנים לנו רמז כי תופעה זו הינה פיסיוולוגית בעיקרה ואולי יהיה ניתן בעתיד להקטינה על ידי לימוד הדישון וההשקיה מתאימים.

אף כי רמת הסוכרוז -המתיקות- (טבלה 2) אינה שונה סטטיסטית בין טיפול המלח ובין הזנים בכל זאת ניתן לראות מגמה ברורה של עליה ברמת הסוכרוז (חוץ מאשר בזן ערבה) בטיפול המלוח.

רמת ציון האיכות הינה נמוכה 0-2. גורם המצביע על איכות נמוכה כללית של הגידול. ניתן להסביר זאת אולי בזריעה המוקדמת (אמצע יולי) או באחור של כשבוע בקטיף.

יש לשער שחזרה על הניסוי בתנאים טובים יותר ובלמוד לקחי העונה הזו יתן תוצאות יותר מובהקות באשר לכל מרכיבי האיכות השונים.

תוצאות

טבלה 1 - תוצאות בדיקות איכות נסיון ההמלחה התוצאות הינן ממוצע 4 קטיפים

זן	טיפול	מוצקים	רכים	רקובים	התמוטטות		ציון כללי
					חיצונית	פנימית	
C-8	מלוח	73abc	8a	0c	10d	7a	2.3
C-8	מתוק	78ab	2a	4bc	28cd	5a	2.4
גליה	מלוח	87a	5a	9bc	17cd	7a	2.6
גליה	מתוק	70abc	8a	3bc	35bc	3a	2.4
נגב	מלוח	60bc	5a	12b	50ab	2a	1.9
נגב	מתוק	50c	8a	26a	65a	12a	-0.8
ערבה	מלוח	86a	0a	9bc	26cd	2a	3.4
ערבה	מתוק	78ab	4a	11b	56a	0a	2.8

טבלה 2 - תוצאות בדיקות כימיות במלונים
נסיון המלחה בקדש ברנע סתיו מוקדם 1991

(התוצאות הינן ממוצע 3 קטיפים 6 חזרות לכל טיפול)

זן	טיפול	Sucrose mg/gfw	TSS אחוז	Glucose mg/gfw	EC ds/m	TA meq/gfw	Ph
C-8	מלוח	33.8a	8.1a	29a	7.1a	0.032a	6.1b
C-8	מתוק	28.8a	7.1abc	21bc	6.1b	0.027abc	6.2b
גליה	מלוח	37.4a	8.1a	26ab	6.5ab	0.029abc	6.1b
גליה	מתוק	29.4a	6.9abc	22bc	6.5ab	0.030ab	6.1b
נגב	מלוח	37.8a	7.8ab	20bc	6.8ab	0.026bc	6.6a
נגב	מתוק	22.2a	6.6bc	20bc	6.3ab	0.027abc	6.2b
ערבה	מלוח	18.8a	7.1abc	21bc	7.0a	0.026bc	6.4b
ערבה	מתוק	27.0a	6.2c	18c	6.7ab	0.024c	6.3b